

Leerbedrijven krijgen intensieve begeleiding

De nieuwe stageplek heet Schakelplaats

LEERBEDRIJVEN

PRAKTIJKSTAGE

Ed Classens: "Ik steek nogal wat energie en tijd in de begeleiding van leerlingen. Ik hoop dat er daardoor de komende jaren een goede leerling blijft hangen."

De Schakelplaats is de moderne variant van het stagebedrijf. Een stagiair wordt niet meer aan zijn lot overgelaten, maar krijgt een uitgekende leerplek. Dat is een innovatief en ondernemend bedrijf waarvoor een bedrijfsontwikkelingsplan is opgesteld. Voordat een ondernemer zijn leerling mag begeleiden, krijgt hij een uitgebreide cursus.

TEKST EN BEELD: MARC VAN DER STERREN

Stage lopen is tegenwoordig meer dan alleen een beetje meelopen bij een tuinbouwbedrijf om naast alle schoolse theorie ook wat praktijk op te snuiven. Een teler mag van de stagiair meer verwachten dan het verrichten van de dagelijks voorkomende werkzaamheden en het maken van een stageverslag. Maar ook aan de stageplek worden hogere eisen gesteld.

Van klaslokaal naar praktijk

De hele opleidingsstructuur van het Groene Onderwijs innoveert. Competentiegericht leren is de leus. Een leerling wordt zo opgeleid dat hij weet wat hij leren wil. Bij deze persoonlijke, specifieke

doelen zoekt de onderwijsinstelling een passende praktijkopdracht die hij kan uitvoeren op een geschikt leerbedrijf.

De onderwijsinstelling vraagt dus nogal wat van zo'n onderneming. Het heet dan ook geen stageplek meer, maar Schakelplaats. Uitsluitend innovatieve en ondernemende praktijkleerbedrijven komen voor dit project in aanmerking.

Praktijkbedrijven hebben dus een belangrijke rol in het onderwijsproces. Zowel de onderneming als de ondernemer moeten aan eisen voldoen, om hiervoor in aanmerking te komen. De bedrijven krijgen daarom een intensieve begeleiding. Het bedrijf wordt doorgelicht en

de ondernemers krijgen een training in coaching.

In Nederland zijn 40 verschillende bedrijven aangewezen als Schakelplaats, waarvan tien glastuinbouwbedrijven in Limburg. Eén van die bedrijven is het komkommerbedrijf van Ed Classens in Castenray. Een bedrijf met 5,1 ha komkommers en 55 medewerkers, inclusief scholieren.

Het project wordt gefinancierd door het ministerie van LNV, Provincie Limburg, LLTB, SNN, LTO Noord, Rabobank Horst aan de Maas, Stichting Bevordering Agrarisch Onderwijs Limburg en Citaverde College.

Vervolg op
pagina 22

De nieuwe stageplek heet Schakelplaats

Vervolg van
pagina 21

Tijdens de business class-bijeenkomsten krijgt de teler een opleiding om beter met leerlingen om te gaan.

Slimme leerling

Eén leerling heeft hij inmiddels mogen begeleiden. Een half jaar mocht hij meelopen. “Het was een hele slimme. En hij wilde graag leren”, vertelt de ondernemer enthousiast. Hij vindt het alleen jammer dat zijn leerling al veel tussen de komkommers had gewerkt. Classens had daardoor het gevoel dat hij hem maar weinig kon bijbrengen. Gaandeweg de stage werden daarom de doelen aangescherpt. Zo konden ze wat dieper op de materie ingaan.

Van tevoren was vastgesteld dat zijn leerling zou werken in de productie en dan vooral bij het oogsten en sorteren. Vanwege zijn ervaring had hij dat dus al snel onder de knie. Daarom kreeg hij de taak metingen uit te voeren.

“We hadden toen een proef met drie verschillende substraten”, vertelt de komkommerteler. Aan zijn leerling de taak metingen uit te voeren over de bloemaanleg, het aantal vruchten, het aantal bladeren en de optische groei. Plus de EC- en pH-metingen. Een proef die mede dankzij de inspanning van de leerling is uitgegroeid tot een grote proefopstelling.

Toekomst

Classens steekt er nogal wat tijd en energie in, maar hij ziet er dan ook het belang van in. Hij doet het voor de toekomst van de sector, maar vooral voor de toekomst van zijn eigen bedrijf. “Ik hoop dat er de

komende jaren een goede leerling blijft hangen.”

De stagiaires komen van het Citaverde College in Horst. Geen onbekend terrein voor de teler. Hij volgt er zo nu en dan een cursus en heeft zelf ook deze school gevolgd. “Toen heette dat nog gewoon AOC.” Er is veel ten goede veranderd, vindt hij. “Vroeger kregen we maar weinig opdrachten. En weinig begeleiding. We werkten gewoon een beetje mee binnen het bedrijf.”

Business class-bijeenkomsten

De ondernemer geeft zijn leerlingen een veel intensievere begeleiding dan hij zelf ooit tijdens een stage heeft ondervonden. Nuttig voor de leerling, voor de toekomst van zijn bedrijf, maar ook voor zijn bedrijfsvoering op dit moment. Om het predikaat Schakelbedrijf te kunnen behalen, krijgt een ondernemer immers een uitgebreid voortraject aangeboden. Zo zijn er tien business class-bijeenkomsten. Een opleiding om beter met leerlingen om te gaan. Vaardigheden die ook van pas komen bij het omgaan met personeel, zoals het voeren van beoordelings- en slecht-nieuws-gesprekken. Bovendien leert een ondernemer tijdens deze bijeenkomsten zichzelf kennen. “We moesten een ondernemersscan invullen, met onze eigen sterktes en zwaktes”, vertelt Classens.

Bedrijfsontwikkelingsplan

De kansen en bedreigingen in de sector werden onder de loep genomen en er was een module met de naam ‘leren innoveren’. Het hoofdstuk over Ruimtelijke Ordening behandelde alle facetten die bij een bedrijfsuitbreiding komen kijken, zoals wetgeving en vergunning-aanvraag.

Een korte ondernemerscursus waar een bedrijf direct zijn voordeel mee kan doen. Al was dat voor de komkommerteler niet de voornaamste reden om mee te doen. “Ik heb al eerder dat soort trainingen gevolgd. Ik ken mijn sterke en zwakte punten”, stelt de ondernemer. “Maar het is altijd goed om dat nog eens te horen. Vooral omdat dit soort inzichten blijft veranderen.”

Naast een training voor de ondernemer werd ook het bedrijf zelf van dichtbij

beschouwd. Een adviseur van Wageningen Universiteit stelde een bedrijfsontwikkelingsplan op, waarin onder meer de knelpunten van het bedrijf zijn opgenomen, de visie en de missie van het bedrijf.

De teler prijst vooral de korte lijnen die hij nu heeft met Wageningen Universiteit. “Ik heb daar nu wat ingangen. Zo heb ik duidelijk informatie weten te krijgen over *Mycosphaerella*.”

Hoog gegrepen

Een teler die stagiaires wil begeleiden, krijgt dus een uitgebreide cursus aangeboden en krijgt begeleiding bij het opstellen van een bedrijfsontwikkelingsplan. Een volgende leerling komt bij Classens pas terecht, wanneer zijn competenties matchen met de onderneming. Een leerling kan aan de slag met de aanbevelingen uit dat plan.

Toch zijn de meeste aanbevelingen wel wat hoog gegrepen voor een leerling uit het middelbaar onderwijs, vindt de komkommerteler. “Ik wil mijn bedrijf uitbreiden. Wil ik dat voortraject zelfstandig door een leerling laten uitvoeren, dan moet er toch een HAS-er mee aan de slag.”

Een volgende leerling kan wellicht aan de slag met het organiseren van de teeltzaken of het verdelen van de taken van het personeel. Misschien is dat wel een nadeel van een uitgekende schakelplaats: het zijn uitsluitend innovatieve en ondernemende praktijkleerbedrijven. Veel valt er dus binnen het bedrijf niet te verbeteren. “Maar een leerling kan hier ook aan de slag met de komkommermarkt”, oppert de ondernemer. “Het is een bulkproduct. Hij kan inventariseren wat er nog meer voor afzetmogelijkheden zijn voor mijn product.”

Het Groene Onderwijs verandert drastisch. Zo ook de stageplaats. Veertig bedrijven in Nederland heten inmiddels Schakelplaats, waarvan tien glastuinbouwbedrijven. De ondernemer die een stagiair wil begeleiden krijgt terdege bijscholing en het bedrijf wordt uitgebreid onder de loep genomen. De leerling weet hierdoor zeker dat hij een goede begeleiding krijgt.

SAMENVATTING